ԵՐԿՐՈՐԴ ՏԱՐԻ · ԹԻՒ 7—56

18 ՓԵՏՐՈՒԱՐ 1853

Տարեկան գինն է մայրաքաղաքիս համար 100 ղուռուշ, դուրսերուն համար 120 ղուռուշ։
Վեցամսեայ » » 55 » 65 »
Սակ ծանուցումը տողին 40 փարա է։
Երկու » մեկ ամիսը » 50 » »
Չորս » » » » 60 » »
Յոտորագրութիւնները կանխիկ են։
Յոտորագրութիւնները ամէն ամսոյն 1 ին և 16 ին կը սկսին։

ԱԱՌԱՒ

ԼՐԱԳԻՐ

ԱՕԳՈՒՅԻՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԵՒ ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ

Դուրս ելթալիք լրագիրներուն ճամբուն ծախքը մեր վրայ է։
Լրագրոյս վերաբերեալ նամակ կամ որ և իցէ գրութիւն, խմբագրին պիտի ուղղուի։ և առնոյ ճամբուն ծախքը իրը կողմէ վճայ է։

ՐՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ

ԱԶԳԱՅԻՆ

Մայրաքաղաքիս մէջ հրատարակուած Անթիոքի առնուն Յունաց լրագրին ազգերնուս վերաբերեալ գրած յօդուածը։ – Սամսթիոյ Սուրբ Սահակեան վարժարանին ընելիք քննութեան հանդէսին վերաբերեալ ազդարարութիւն։ – Զմիւռնիոյ Սուրբ Սթեփաննոս եկեղեցւոյն շինութեանը վերաբերեալ տեղեկութիւն։

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Պաշտօնաթաշխութիւնք։ – Ռուսաց ծովակալին արարաքը կարգի պաշտօնիս մայրաքաղաքս գալը։

ԱՐՏԱՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԳԵՈՂԻԱ։ Ծերակուտին և օրէնսդրական ժողովներուն բացումը։ – Բանտարկութիւնք։ – Ծերակուտին ըրած պարտականդէսը։
ԱՆԳԼԻԱ։ Գաղղիոյ և Անգղիոյ սերտութեանց ծովային զինուորութեան համար ըրած ծախուց բաղդատութիւնը։
ԱՒՍՏՐԻԱ։ Կայսեր անձին դէմ տակալի ոճրագործութիւն։ – Պատերազմի պաշտօնէին հրամարկը։
ԻՏԱԼԻԱ։ Սիլանի մէջ ապատամբութեան փորձ մը։
ՍՊԱՆԻԱ։ Մատրիտի մէջ պատգամաւորաց ընտրութիւններուն յաջող վախճանը։

ԽԱՌՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ

Հարանցու աղջկան մը օվերը
կամ
Տնական կառավարութեան վրայօք խրատներ։

ԱՕԳՈՒՅԻՆ

Մայրաքաղաքիս մէջ հրատարակուած յունարէն գրով և տառերէն խօսքերով Անթիոքի լրագրին փետ. 10 թուոյն մէջ մեր ազգին վրայօք հետեւեալ ուշադրութեամբ արժանի յօդուածը տեսնելով, պարտաւորութիւն համարեցինք մեզի թարգմանութեամբ լրագրոյս ընթերցողներուն հաղորդել։ մեր կողմէն հարկաւոր եղած քանի մը խորհրդածութիւններ ընելով անոր վրայ։

Հետաքրքիր յիշեալ յօդուածը։

Հայոց եղբայրներուս վրայ։

« Հայ ժողովուրդը՝ յոյն ժողովրդեան հետ սկիզբէն ի վեր թէ ազգաւ և թէ կրօնքով ամէն խաչապաշտներէն աւելի իրարու մօտ ըլլալուն ամենեւին տարակոյս մը չըլլալով, ամէն առեն և անպատճառ այս ազգերն իրարու հետ միանալով, ամէն կերպիւ ի բնէ մի և նոյն նախահօր զաւակներու պէս իրարու օգնելին անտարակոյս կարեւոր և հարկաւոր է։

Պառաւիներէն շատերուն խօսքին նայելով, հին յունաց ժամանակը՝ Յաստն անուն կարիճ մը՝ այն առենի Թագաւորին հրամանաւը՝ գործոյ մը պատճառաւ շատ մը զօրքով Պրուսան (Պիւրճիսան) խրկուեր է։ Յիշեալ Յաստնը Խուժելի Թրհալա գաւառէն անցած ժամանակը՝ Արմենոս անուն իրեն նման յոյն կարիճի մը հետ միանալով, երկուքը մէկ տեղ Պրուսանի վրայ պատերազմի գացեր և հոն յանձն առած գործերնին կատարելէն ետեւ, Յաստն իր զօրքը կրկին Յունաստան է դարձեր, բայց Արմենոս, մինչեւ ցայժմ Արմենիա անուամբ կոչուած երկրէն աւելի ախորժելով, հոն հաստատուեր է, անթիւ զաւակներ ունեցեր է, անոնց իշխան եղեր է և անոր սերունդէն յառաջ եկողներուն բոլորը Արմենեանք, այսինքն Արմենոսի զաւակները կոչուեր են, և երթալով այս սերունդը շատ ճեր թէպետ զատ ազգի մը պէս եղեր է, բայց անոնց ալ սկիզբը հռոմներուն պէս յունացմէ ծագած ըլլալով, ոչ անոնք մեզմէ և ոչ ալ մենք անոնցմէ զատ ենք։ Այսու ամենայնիւ, երկու ազգին մէջէն խելքերնին չի հասնող իսկ մարդիկներէն ամենք կրօնական սահմանագրութեանց մէջ տարբեր տեսնուած մէկ քանի սովորութիւններուն նայելով՝ մեզ իրարմէ զատ կը համարին, և իրարու հետ հակաճառութիւն ընելով ու վշտացուցիչ խօսքերով ու վարմունքներով մէջ տեղերնիս պղտորութիւն կը ձգեն։ Ասոնց ամենն ալ անկրթութենէ յառաջ եկած ըլլալը փորձով հաստատուած է. և անպատճառ այս երկու ազգաց մէջ քանի որ գիտունները աւելնան, մեր այն մէջերնիս ըլլալիք միաբանութեանը արգելք եղող մէկ քանի սովորութիւններն ալ վերնալով, կրօնքնուս դաւանող պատգամաւորներուն և բողոքողներուն ջանիցը հակառակ՝ կրօնիս մէկ ըլլալիքնուս և իրարու ալ ազգիկ տալ առնելու համար միաբանելնուս տարակոյս չկայ։

Եւ գոհութիւն Աստուծոյ, մեր այս արդարասէր վերհատու թագաւորնուս օրովը ամէն մարդուն ընտանիքը, պտուղը և ստացուածքը ապահով և վստահելի ազատ ըլլալով, առանց պաշտպանութեանը հաւասար իրարու հետ միանալիս հարկ չըլլար։ Միայն թէ ամէն մարդուն կարծիքը ազատ և անհակառակելի ըլլալով, կրօնական մասին տարակոյսներ ասարձող և ծուռ վարդապետութիւններու առաջնորդողներ երեւան ելած կան. այս մասին իրարու հետ մէկ ըլլալիս պէտք է, որ արձուց նման վրանիս սաւառնող (փերվանէ տէօնմէք) բողոքականաց և յիսուսականաց (Ճիզվիթ) մոլոր վարդապետութիւնները խայտառակելով և կրօնքիս պաշտպանելով մէջերնուս մէկը ճանկերնուն որս չի կրնան ընել։

Շատ ուրախ ենք, որ այս անարգ խորհրդով հիւսիսէն հարաւ շարունակ պտրտող բողոքող և յիսեան միսիոնարները մեր ազգէն որս մը չի կրնալով ձեռվրնին անցունել բան մը չիկրցին շահիլ, բայց մեր հայ եղբայրներէն շատը՝ երբեմն դրամով, երբեմն խոստմունքներով և երբեմն ալ ի զուր համոզելով որսալնին արդեօք մեղի ալ չի դպչիր և այս մասին մենք ալ ցաւելու չենք մի։

Բողոքականք և յիսուսականք նախ յունաց ազգէն մարդ որսալու շատ ջանք ըրին ու երկար աշխատեցան, վերջապէս չի կրնալով բան մը բրցնել՝ երբոր աշխատութիւնին ու ծախքերնին պարապը ելաւ, հայազգի եղբայրներնուս վրայ յարձակեցան, և զանոնք անպատրաստ գտնելով՝ անոնցմէ շատ անձինք որսացին, և հայոց ազգը իբր թէ ճամբու վրայ չորս կողմէն բաց պարտէզ մըն էր, անոր պտուղը մէկ կողմէն բողոքականք և մէկ կողմէն պապականք բրցնելու և ուտելու սկսան։

Մանաւանդ թէ անցեալները (չենք գիտեր ինչ մտօք ապուռեցաւ) հայերէն լեզուով ու գրով շարադրուած տետրակ մը տեսանք, որուն մէջ տեղ մը Հռոմայու պապը փայփայելով անանկ գրեր էր, թէ Հռոմայի պապը՝ բոլոր աշխարհի պատրիարքներէն մեծ է և ամէն եկեղեցիներուն գլուխն է։ » և ուրիշ ասոնց նման անպիտան խօսքեր։

Շիտակը մենք այս կարգը և ոչ մէկ ժամանակ չենք ընդունիր, և անոր ընդունելութիւնը մեր հայ եղբայրներնուս ալ արժանի չենք տեսներ, ինչպէս որ ըստ մեզ ամենէն մեծ պատրիարքը Կ. Պոլսոյ պատրիարքն է և ըստ անոնց Էջմիածնայ պատրիարքն է։ Եւ ասոնց այսպէս ըլլալով, ինչ զարմանալի բան է որ այս կերպ հակառակ գրքի մը ուղղագրելուն Հայոց վեհափառ Սրբազան Պատրիարքը հաճութիւն տուեր է, և ինչ զարմանալու բան է, որ թէ Կ. Պոլսոյ և թէ Օշիւռնիոյ լրագիրներուն և տպագրուած տետրակներուն հեղինակները լռելով՝ այն գրքին տարածուելուն արգելք չեղան։ Ինչու երբէք այս օրինակ հեղգութիւն ու անհոգութեամբ ազգ մը պատրաստարել կ'ըլլայ մի։ Եւ ասանկ դիպուածներու մէջ Կ. Սրբազան Պատրիարքը Հայրը՝ ազգին գիտուններուն հետ խորհրդակցելով՝ անանկ վնասակար ու սխալ կարծիքները խափանելու ջանալը իրեն պարտք մը չէ՞ մի։ և լրագրի խմբագիրը գտնուողներուն պարտքը չէ՞ մի ժամանակին իրենց ազգին իմաց տալով այն տեսակ գրքերուն և թուղթերուն ընթերցանութենէն ետ կեցնել։

Շիտակը մենք հայ ազգը՝ ի մասնաւորաբանէ մեր եղբայրը համարելով, և յիշեալ գրքին այն կողմը մեզի ալ դպչելուն՝ բոլորովին ներհակ բան ըլլալը իմացնելը մեզի պարտք համարելով, յատկապէս լրագիրնուս մէջ անցուցինք։ և ակէ ետեւ պէտք եղածը խօսիլը հայ լրագիրներուն և տետրակներուն հեղինակացը կը թողուենք։

Եւ պապին բոլոր պատրիարքներէն էն մեծ կամ էն պզտիկ ըլլալուն, և արքայութեան կամ դժոխքին բանալիները ձեռքը ունեցած ըլլալուն վրայօք գրել հարկ ըլլայ նէ՝ խիստ երկար բան կ'ըլլայ՝ գիտնալով, առ այժմ զանց կ'ընենք, հարցուած ժամանակը պատասխանին պատրաստ ըլլալով։ »

Այս յօդուածը՝ ինչպէս յայտնի կը տեսնուի, մայրաքաղաքիս մէջ անցեալները հրատարակուած տետրակի մը խօսքերուն դէմ բողոք մըն է խիստ քաղաքավարութեամբ և քրիստոնէական եղբայրասիրութեամբ գրուած։ Բայց այս գովելի և ազնիւ զգացմունքներուն հետ կը տեսնենք, որ յօդուածին բարեմիտ հեղինակը ոչ միայն մեր ազգին վրայօք ուսած պատմական տեղեկութիւնները սխալ աղբիւրներէ քաղեր է դժբաղդաբար, այլ և բուն իսկ իւր բողոքը կամ գանգատն ալ սըխալ հիման վրայ հաստատեր է։

Ա. Սխալին դէմ, այսինքն Թրհալայի Արմենոսը մեր նախահայրը կարծելուն վրայ խօսք ընել հարկ չէ, քանի որում անտարակոյս ենք, որ այս սխալ կարծիքին հնարողը յօդուածին արդէն հեղինակը չի կրնար ըլլալ, այլ շատ շատ՝ նոր Մարիբաս Կատինա մը ժամանակէ մը ի վեր փորուած Նինուէի աւերակներուն մէջէն մտերս գտնուած Նաբուգոդոնոսորի արձանին հետ այս նորանշան արձանագրութիւնն ալ գտեր ու ասոնց հաղորդեր է։

Բ. Սխալ կարծիքն է, թէ բողոքականներն ու ճիզվիթները չի կրնալով յունաց ազգէն մարդ որսալ, չորս կողմէն մեր ազգին վրայ ինկեր են և մեր մեծագոյն մասը որսալու ետեւէ են եղեր և այլն։

Այսոր համար ալ համառօտիւ կը պատասխանենք, թէ բողոքականութիւնն ու պապականութիւնը մեր ազգէն որչափ մարդ վատակած են նէ, այնչափ ալ և գուցէ աւելի յունաց ազգէն որսացած են։ Մեր ազգէն բողոքականութեան դարձողներուն թիւը խիստ քիչ բան մը ըլլալով և անոնց ալ շատերը մանաւանդ գլխաւորները նորէն իրենց հայրենի սուրբ Եկեղեցւոյն ծոցը դարձած և դառնալու վրայ ըլլալով, ինչպէս որ Աստուածատրէն և Իշնիմիտէն եկած վերջին դիրերէն ալ կ'իմանանք, գոհութիւն Աստուծոյ, այն կողմէն վախու բան մը չունինք ազգերնուս համար։

Նմանապէս պապականութեան կողմէն ալ ազգերնիս բնաւ վախնալու բան մը չունի. մանաւանդ ժամանակէ մը ի վեր հռոմէադաւան հայոց մէջ կարգաւորներուն հայրական խնամոյ ընդհանրը ծագած ցաւալի գժտութիւնները՝ ազգերնուս աչքը բաւական բացին, և ամէն մարդ հասկցաւ, թէ ամէն փայլածը ոսկի չէ, և թէ պապական լուծը սմանց կարծածին չափ քաղցր չէ, և ոչ հռոմէական հայոց վիճակը նախանձելի։

Գ. Յօդուածին հեղինակը՝ հայոց ազգին կողմէն անցեալները Սրբազան Պատրիարքը Հօր հրամանաւ հրատարակուած տետրակ մը յիշեր է, որուն մէջ պապին եկեղեցւոյ գլուխ ըլլալուն վրայօք Զատագովութիւն կայ եղեր և այլն. և ցաւելով կը գանգատի Մեծապատիւ Սրբազան Պատրիարք Հօրէն որ ասանկ մոլորական տետրակի մը հրատարակմանը հաճութիւն տուեր է, և ազգային լրագիրներէն, որ զանիկա առանց հերքելու թողուցեր են, որ անցնի։

Բայց այս մասին այն մոլորական բուռած տետրակին վրայ խօսելէն առաջ կը պարտաւորինք մեր ամենապատիւ Սրբազան Պատրիարք Հօրմեր վրայօք կատարուածներուն յայտնի սխալ մը ըլլալը ցուցնելու (որուն համար մեծ դժուարութիւն չի պիտի կրենք), թէ մեր Սրբազան Հայրը՝ իրեն պահպանութեանը յանձնուած հոգեւոր հօտը մէկ ժամանակ անխնամ և անտիրայ թողուցած չունի, իր ազգը մէկ վայրկեան անպատասխան պարտէզի մը պէս (ինչպէս մեր ազգայ պաշտօնակիցը կարծեր է) թողուցած չունի, այլ ընդ հակառ

ԺԱՂՍՏՈՎ ԺՕՑՈՒՄ
ԴԱՐՁԱՎՍՅՈՒՆՈՒՄԻ ԴԱՐԱՏԱՍ
ԱՌԱՎ
ՆՈՅԵՄԲԵՐԻ ԱՅԺՄԱ ԴԱՐԱՇՐՋԱՆԻ ՀԱՅԱՍՏԱՆ

ԴԱՐԱՇՐՋԱՆԻ ՀԱՅԱՍՏԱՆ

Հասցեագրված գրությունները 84-55-86

Հայրենասիրական դաստիարակության մասին

Հայրենասիրական դաստիարակության մասին խոսելիս, ինչպես ամենուրեք, ամենուրեք, ինչպես ամենուրեք, ինչպես ամենուրեք, ինչպես

և ատելութեան առիթները կը վերնան։ Այն ժամանակը, բայց միայն ան ժամանակը կրնանք յուսալ մեր պաշտոնակցին փափաքած քրիստոնէական միութիւնը, որ մեր ազգին ալբարեսէրներուն փափաքն է, և որուն կատարումը գլխաւորապէս երենց յոժարամտութենէն կախումն ունի։

Ինչպէս որ յայտնի է, յառաջիկայ շաբաթ օրը երանաշնորհ Սուրբ Սահակ Պարթեւ Հօր ծննդեամբ հարիւրամեակ է, ուստի և ուրախութեամբ կը փութանք ծանուցանելու արդէն հաստատուած է, որ Սուրբ Հայրապետիս անուանը կառուցեալ և նորին պաշտպանութեանը նուիրեալ Սամաթիայ Ս. Սահակեան Բարեհամբաւ Վարժարանին տարեդարձն է, ըսել է թէ իւր հիմնարկութենէն հաշուելով այս տարերորդ տարին է, որ Ս. Սահակեան բարեջան ընկերութեան խնամատարութեամբը և նորին ազգասէր Հոգաբարձուաց անդուլանացողութեամբը միշտ գովելի յառաջադիմութեամբ մը կը շարունակի. ուստի յառաջիկայ կիրակի օրը՝ որ բսելէ ամսոյս 22 ին՝ նոյն թաղին Ս. Գէ. ըէ Եկեղեցւոյն մէջ սովորական կիրակով Սրբազան արարողութիւնները կատարուելէն ժամ մը անմիջապէս ետքը, վարժարանին մեծ սրահին մէջ ալ ընդհանուր տարեկան հարցաքննութեան հանդէսը պիտի կատարուի։ Ուստի արդէն Հոգաբարձուները յատկապէս կը հրաւիրեն մեր բարեսէր ազգայիները այս հանդէսին ազգասիրաբար ներկայ գտնուելու։

Օմիւռնիոյ սուրբ Աստուածածնայ եկեղեցւոյն շինութիւնը լմննալու վրայ ըլլալով, Էրզրում Էրզրուպէան պատուական լրագիրը այս հոյակապ և գեղեցիկ տաճարին վրայօք հետաքրքրական տեղեկութիւնները կուտայ։

Տաճարին գանձն մինչեւ բեմին առջև 41 կանգուն երկայնութիւն ունի և 26 կանգուն լայնութիւն. իսկ բեմին լայնութիւնը 5 և երկայնութիւնը 26 կանգուն է։ Աջակողմեան խորանին տրամագիծը 10½ կանգուն է. իսկ բարձրութիւնը գտնէն չափելով 19½ կանգուն։ Երկու կողմի խորանաց տրամագիծերը 6 և բարձրութիւնը 16 կանգուն է։ Եկեղեցւոյն կամարաշէն ձեղունը՝ այսինքն ծածքը, որ կղմինտրով (թուղլա) քարուկիր շինուած է, տասը մարմարոնեայ պատուական սիւներու վրայ հաստատեալ է. և այս սիւներուն վրայ ևս քարուկիր կամարներով հիւսուած։ Փառաւոր գմբէթ մը կապարով (գուրշուն) ծածկուած, ուրուն վրայ երկաթեայ մեծ խաչ մը դրուած է, աւագ խորանին առեանին վրան կը գոցէ։ Այս գմբէթը 12 պատուհան ունի և մէջի շրջապատը ճանապարհ կայ, ուր մարդ կրնայ մտնել կանթեղ վառելու համար. գմբէթին տրամագիծը 12½ կանգուն է, և բարձրութիւնը՝ առեանին մէջ տեղէն չափելով 31½ կանգուն։ Տաճարին երկու կողմի աւանդատուներուն երկայնութիւնը 18 և լայնութիւնը 6½ կանգուն է։ Եկեղեցւոյն դրսի երեք կողմը գաւիթ կայ՝ 24 մարմարոնեայ սիւներով զարդարեալ. որոց վրայ քարուկիր կամարներ հիւսուած են։ Այս գաւիթին ընդհանուր երկայնութիւնը՝ մէկ ծայրէն մինչեւ միւս ծայրը 104 կանգուն է և լայնութիւնը 6 կանգուն. վրան քառակուսի քարուկիր կամարներով ծածկուած է, ու սահմանեալ է կանանց համար վերնատուն ըլլալու։ Աւանդատուներուն վրայ մէյմէկ մատուռ կայ կանանց համար. ուսկից դասին մէջ կը նայուի. այս մատուռներուն երկայնութիւնը 15 և լայնութիւնը 6 կանգուն է։ Եկեղեցւոյն դրսի ճակատին բարձրութիւնը 23 կանգուն և երկու կողմանց բարձրութիւնը 19½ կանգուն։ Աջակողմեան խորանին ետեւը բժշկարար սուրբ ջրոյ ակն մը (բուռնար) կայ. որուն վրայ եռայարկ զանգակատուն մը սկսուած է, 4 կանգուն լայնութեամբ և 24 կանգուն բարձրութեամբ, ու մեծկակ պատուհաններ ալ ունի։

Եկեղեցւոյն ամբողջ տարածութիւնը՝ գաւիթով մէկ տեղ, 65 կանգուն երկայնութիւն և 42 կանգուն լայնութիւն ունի, և բոլոր վրայի ծածքը կամարաշէն քարուկիր (թոլոզ) է։

Այս հոյակապ եկեղեցւոյն շինութիւնը, որ սկսաւ Ճարտարապետ յարգամեծար Մինաս աղային վերատեսչութեամբը, այս առաջին հասաւ բարեջան հոգատարութիւն ձեւանկար (ըէսիմ ճի) Երամեան յարգոյ պարոն Մելքոնին, որ վեսմափայլ արքունի ճարտարապետ Պալեան Նիկողոս աղային գլխաւոր գործակալներէն մէկն է, ու յիշեալ աղա Մինասին հետ եկաւ՝ Կոստանդնուպոլսոյ։ Իսկ Մինաս աղան գրեթէ երեք ամիսէ ետեւ պարտաւորելով իւր ուրիշ գործոցը պատճառաւ դառնալ՝ Մայրաքաղաքն, շինութեան բոլոր տեսչութիւնը պարոն Մելքոնին վրայ մնաց. որ արժանաւոր կերպիւ՝ գործ դնելով իւր ծանր պաշտօնը, զմիւռնացի բարեսէր ժողովրդեան շնորհակալութիւնը ստացաւ։

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Կայսերական հրամանաւ ամսոյս 10 ին Էմէտճիի դիւանին անդամ Էրզի պէյը Տրամայի տեղակալ (գայմագամ) անուանեցաւ։

Երեսփոխին գործոց պաշտօնատան թղթակցութեան գրասենեակին անդամ Ինճէի պէյը՝ հասարակաց կրթութեան ժողովին առաջին քարտուղար անուանեցաւ։

Պէհճէթ Էֆէնտին երկրորդ քարտուղար անուանեցաւ յիշեալ ժողովին՝ չորրորդ կարգի պաշտօնատարի աստիճանաւ։

Վարժարանաց վերատեսչի փոխանորդ Ահմէտ Ֆէնտին՝ նոյնպէս չորրորդ կարգի պաշտօնատարի աստիճան առաւ։

Դարձեալ ամսոյս 14 ին՝

Նախկին թնդանօթարանի վերատեսուչ Ահմէտ Ֆէթհի փաշան առեւտրական գործոց (Թիճարէթ) պաշտօնեայ անուանեցաւ փոխանակ Ռեամիլ փաշային, որ Տէրսիմ Թեան խորհրդոյ տեղին անդամ անուանեցաւ։

— Ռուսաց կայսերութեան ծովային գործոց պաշտօնեայ և կայսերական նաւի օգնական Մենշիքով ծովակալ իշխանը՝ արտաքոյ կարգի պաշտօնով երկուշաբթի օրը մայրաքաղաքս հասաւ։ Ռուսաց տէրութեան Կրօնանուէր շոգեշարժ ֆրկատիոնով։ Նաւահանգիստը հասած ժամանակը թնդանօթներով քաղաքս ողջունեց, որուն անմիջապէս պատասխանեցին Թոփհանէի թնդանօթները։

Մենշիքով իշխանը անմիջապէս շտեղեան Ռուսաց դեսպանատունը իջաւ իր ուղեկիցներովը։

ԱՐՏԱՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԳԱԶԻԱ։ Ամսոյս 2/4 ին Նարօլէան Գ. ծերակուտին և օրէնսդրական ժողովին նիստերը անձամբ բացաւ։

Այս առիթով կայսրը ճառ մը խօսեցաւ, որուն հետեւեալ խօսքերը նշանակութեան արժանի են։ «Տարի մը առաջ ձեզ այս տեղ ժողովեցի նոր սահմանադրութիւնը քննելու համար։ Ընկեց ի վեր խաղաղութիւնը չի վրդովեցաւ։ Հասարակաց հարստութիւնը աւելցաւ։ Ամէն կառավարութիւնները նոր կայսերութիւնը ճանչցան և ընդունեցին։ Գաղղիա հիմա այնպիսի օրէնքներ ունի, որոնք իրենք իրենց կրնան հաստատ մնալ և մէկ մարդու մը կեանքէն կախումն չունին։ Որոնք որ կը ցաւին թէ աւելի ընդարձակ ասպարէզ մը չի տրուեցաւ ազատութեան, անոնկներուն կը պատասխանեմ, թէ ազատութիւնը երբեք քաղաքական հաստատուն շէնք մը չի կրցաւ կանգնել, այլ միայն զանիկա կը պակէ երբոր ժամանակը զայն հաստատէ։ Բանի մը անուղղայ կողմնակցութիւններու բանեցուցած անզօր հնարքներուն առջև՝ իմ կառավարութիւնս ամենէն առաջ կը պարտաւորի Գաղղիան ազնիւ կամաւորները և Եւրոպան հանդարտեցնելը։ Այս կրկին նպատակին հասնելու համար՝ հաստատ կամք ունի ծախքերուն ապառազինութիւնները պակսեցնելու, Գաղղիոյ ամէն միջոցները օգտակար ձեռնարկութիւններու գործածելու և օտար ազգաց հետ պատուաւոր կերպով բարեկամական յարաբերութիւնները շարունակելու։ Օրաց թիւը, որ արդէն անցեալ տարի 30,000 հոգի պակսեցաւ, տակաւին 20,000 հոգի ալ պիտի պակսի։»

Եւ յիրաւի Փետրուարի 4 ին պատերազմական գործոց պաշտօնէին մէկ շրջաբերականը հրատարակուեցաւ Մոնիթէօր լրագրին մէջ, որ զօրաց թիւը 20,000 հոգի պակսեցնելու համար պէտք եղած միջոցները կը անօրինէ։

— Յունուար 25 ին Փարիզի մէջ բաղմաթիւ մարդիկ բռնուեցան ու բան ու գրուեցան։ Անոնք՝ որոնց մէկքանին երեւելի մարդիկ են, օրինաւոր գենուէն ելլելով

ձը կ'արթնցնէ, մէյ մ'ալ իր մարմինը գէշ գէշ հիւանդութիւններէ ազատ կը պահէ, որ անգործ մնացածին պէս հարկաւ կը տկարանայ ու կը հիւանդանայ։ Ինչու թիւնը ամէն բանէն աւելի պարապութենէ կը վախնայ. մեծամեծ չարութիւները՝ զանոնք կրող քաղաքին վնաս կուտան, այն երկրին վնաս կուտան, գործողին անուանը վնաս կուտան. բայց երբեմն ալ կը պատահի (որ բարով չի պատահի) որ ան չարութիւններէն անառակ մարդիկ կը շահին. անոր համար աշխարհի Հերակլէան ու Թէոպոմպոս և անանց պէս մարդիկը կը գովէ. բայց դատարկութիւնը ոչ պաշտպանութիւն կը վերցնէ և ոչ գովութիւն։ Միայն իրեն փափաքողին վնաս ու նախատինք հայցնելէն ուրիշ պտուղ մը չունի։ Թէ որ աս վատ սովորութիւնը աղէկ մը քննելու ըլլանք, կը նայինք որ ինք որչափ ոչինչ բան է նէ, հոգինուս ու մարմինուս բոլոր ախտերուն պատճառն ու արմատն ալ ան է. ինչու որ, ըսենք թէ պարապ կեցողին մարմնոյն վրայ իշխանութիւն կարենանք բանեցնել, ակամայ անիկա բանտով կամ շղթաներով զսպելով. բայց հոգիին ի՞նչ կրնանք ընել. պարապ եղած ժամանակը աշխարհային հեշտութիւններուն յաղթուելով՝ մտմտացած չար խորհուրդները ի՞նչպէս զսպենք, որ պիտա առողջ ու առաքինի դիտաւորութիւնները կը գերդեւեցընեն (խախտել) ու ամենէն աւելի համեստութեան թշնամի են, որ առանց անոր տանջակին մը ոչ կին կրնայ ըսուիլ և ոչ կեղծանի։ Ուստի աստը համար է որ բանաստեղծները ողջախոհութեան ասուածուհին Նեմեսիսը՝ որոտդի պէս կը նկարագրեին, որ անդադար մէկ անտառէն մէկալը որսի ետեւէ կը պտըտի. ապա մեզի ան հասկնալ կ'ուզեն թէ պարապութիւնն ու ողջախոհութիւնը երկուքը մէկ տեղ չըլլար, կամ ըլլայ ալ նէ քիչ կ'ըլլայ։ Թէ որ Աստուած ամ մահկանացու կեանքերն ու կառավարութիւնը բաղդին յանձնած չըլլար, ու թէ որ ան ալ սկիզբէն մինչեւ վերջը մէկ կերպով կառավարելու ըլլար, համեստութեան վրայօք մինչեւ հիմա քեզի զրուցածներդս բաւական համարելով կը վերջացնէի. բայց որովհետեւ բաղդերնիս լուսնի պէս փոփոխական է, ու ծիծաղ երեսով մեզի նայած ատեղը շատ չանցնիր երեսը կը արամեցնէ ու խոժոռ աչք կը նայի, անոր համար գլխաւոր ազրկած մը եկած ժամանակը՝ քեզի ինչ բնել կը վայելէ նէ, անանց վրայօք մէյմէկ քիչ խօսել կ'ուզեմ, որ եթէ անանկ արկածներ քեզի չի պատահելիքին գիտնայի, բնաւ բերանս անգամ չէի առներ։

Աղջիկս, մեր կենացը մէջ մեր գլխուն գալիք բաներուն վրայ ապանկ առաջուց միտք պարզցնելով ապաջուց պատրաստուելիս, կան անանկ անխելք մարդիկ որ գէշ (խաստմիզ) կը սեպեն, աղէկ բաներու վրայ խօսելիք, որ գէշ խուսնուդ աղէկութիւն գայ ըսելով՝ ձախորդութեան ժամանակ ուրիշներուն անպատրաստ գտնուելուն պատճառ կ'ըլլան. բայց դուն ինծի հաւատալով թէ որ արկածներու (գաղա) դէմ առաջուց պատրաստուելու աղէկ մը սովորելու ըլլաս, գիտցիր որ իրաւցընէ աշխարհի ամէն փորձութիւններուն դէմ քեզ աղտոտող վահան մը ձեռք ձգած կ'ըլլաս։ Ուստի ինչպէս որ շատ հոլեր կան որ մէկ ժամէն մէկալը՝ երկինքին երեսը կը փոխեն ու պայծառ լուսաւոր կեցած տեղը՝ յանկարծ պլոսոք ու խաւար կ'ընեն, ասանկ ալ գիտցիր, որ բաղդերնիս ալ շատ փոխոտիներ ունի, որ կուգան աս կեանքերն ու հանգստութիւնը կը խռովեն ու կ'ընկզմեն (պոմբմադ)։ Այս կերպ փոխոտիներէն երիկնին ազատելու համար, ամէն կնիկ պէտք է որ Աստուծոյ տղօթք ընէ. բայց թէ որ անանկ բան մը մէկէն պատահելու ըլլայ, անոր կինը՝ այն ձախորդութիւնը խոհեմութեամբ դիմանալու ըլլայ նէ, անոր ցաւին թեւեւնալը հատատ գիտնալէն ետեւ, յաւիտենական ալ բարի անուն մը ստանալիքն տարակոյս չի պիտի ունենայ։ Յաջողութեան ժամանակ առաքինութեամբ ապրիլը քիչ խոհեմութիւն չէ. բայց ձախորդութիւններուն ու զրկանքներուն խելացութեամբ համբերելը՝ անշուշտ աւելի մեծ ու գեղեցիկ առաքինութիւն է, մանաւանդ կանանց համար, որ բնութեամբ տրկար ու փափկասիրտ են. անոր համար է որ ասկէ հազար տարի առաջ եկող գացող մարդոց մէջ հաւատարմութեան ու ընկերասիրութեան աղնիւ օրինակներ եղողներուն պատմութիւնները մինչեւ այսօր չէ մոռցած ու անանկներուն առաքինութիւնները ամսերուն մէջէն երեւցած արեգակին պէս յայտնի ըլլալով՝ յիշատակնին անմահ փառքով պսակուեցաւ։ Ինչու որ յաջողութեան մէջ մեզի օգնական կին մը գտնալը դժուար բան չէ. բայց մեր ձախորդութեանցը յոժար սիրտով մտնակից եղող կին մը գտնալը անհնար բան է. կ'ըլլայ, բայց շատ առաքինի եղած պիտի ըլլայ։ Միտրդատ Թագաւորը՝ իր իշխանութեանը փառաւոր ժամանակը հարիւրաւոր կիներ աւելի ունէր իր հետ. բայց իշխանութիւնը կորսնցուցած ժամանակը՝ Խրիստոսատրայէն ուրիշը չի մնաց քովը, որ իր խեղճ երիկը անկէ ետեւ որչափ տարեցաւ նէ, աղախնի մը պէս հետն ի վեր թափառական ու փախստական պտըտեցաւ ու անոր թշուառութեանը մասնակից եղաւ։ Բայց Խրիստոսատրայէն այս ցուցցած մեծանձնութիւնն ու սէրն ալ պատճառ եղաւ, որ անկէ ետեւ մինչեւ այս օրը իր թշնամիներուն պատմութիւններուն մէջ իրմէ աւելի Պոնտոսի Թագուհի ճանչցուած ու գովուած չի կայ։

Պէոթ Շարուանեան։

Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներ։ Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներուն մէջ գրեթէ 2/3 տարեմուտի։

ԱՐԱՐԱՏԻ։ Ալիքի մասին մանրամասն 24 մարդ։ Ալիքի հետևանքով մեռած է 1 մարդ։ Ալիքի հետևանքով 1 մարդ։ Ալիքի հետևանքով 1 մարդ։

ԱՐԱՐԱՏԻ։ Ալիքի հետևանքով